

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa, Kauriskallio Oy, munituskanalan laajennushanke, Somero

Hanke

Kauriskallio Oy, munituskanalan laajennushanke, Somero

Hankkeesta vastaava

Kauriskallio Oy
Ihamäentie 311
31400 Somero

Asian vireilletulo

Kauriskallio Oy on 2.11.2025 pyytänyt Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ("ELY-keskus") päätöstä siitä, edellyttääkö Someron kaupunkiin suunniteltu munituskanalan laajennushanke ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ("YVA-menettely").

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ratkaisu

Kauriskallio Oy:n YVA-menettelyn soveltamisen tarvetta koskevan pyynnön mukaiseen munituskanalan laajennushankkeeseen (liite 1) sovelletaan ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hankkeesta vastaavan toimittamat tiedot

Päätöksentekoa varten on ollut käytettävissä ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017, "YVA-laki") 12 ja 13 §:n ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (277/2017, "YVA-asetus") 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta.

ELY-keskukselle on 2.11.2025 toimitettu YVA-lain 13 §:n mukainen pyyntö harkita yksittäistapauksessa YVA-lain mukaisen menettelyn soveltamisen tarvetta. Pyyntöä on täydennetty 5.11.2025 ELY-keskuksen pyytämillä lisätiedoilla.

Hankkeen kuvaus

Hankkeesta vastaavan tilalla on tällä hetkellä 65 000 munivaa kanaa ja 32 500 nuorikkoa. Hankkeesta vastaavalla on Etelä-Suomen

29.12.2025

aluehallintoviraston 29.8.2024 myöntämä voimassa oleva ympäristölupa (nro 196/2024 ESAVI/14043/2024) enintään 124 000 munituskanalle ja 32 500 nuorikolle. Vuoden 2026 aikana ollaan ottamassa käyttöön ympäristöluvan mukaiset kaksi 29 500 kanan kanalaa, joista toinen valmistuu maaliskuussa ja toinen syyskuussa. Tilalla on myös oma munapakkaamo Munatukku Nikula Oy.

Nyt hankkeesta vastaava suunnittelee nykyisen ympäristöluvan mukaisen toimintansa laajentamista 31 000 kanalla. Laajennushanketta suunnitellaan samaan pihapiiriin ja nykyisten kanaloiden yhteyteen. Lisätilaksi lannan säilytystä varten suunnitellaan rakennettavan uusi kuivalantala. Raatojen säilyttämistä varten on olemassa tarvittavat tilat.

Laajennushankkeessa syntyy lantaa noin 1 240 m³/a. Hankkeessa syntyvä lanta käytetään lannoitteena kauempana sijaitsevien luomutilojen pelloilla. Lannanlevitystä varten käytössä oleva peltopinta-ala on 2 839 ha. Lannan levitysalaa voidaan tarvittaessa lisätä.

Sijaintipaikan ympäristö

Laajennushanke sijaitsee maaseudulla harvaan asutulla alueella. Yhden kilometrin säteellä hankkeesta sijaitsee muutama asuinrakennus. Hankealue on peltoa. Hankkeen lähiympäristöön ei sijoitu luonnonsuojelualueita tai luonnon-, maisema- tai kulttuuriarvoiltaan arvokkaita alueita. Hankkeen sijainti vesistöihin ja pohjavesialueisiin nähden on kuvattu voimassa olevassa ympäristöluvassa.

Hankkeesta vastaavan arvio hankkeen ympäristövaikutuksista

Liikenteen ei arvioida merkittävästi kasvavan laajennushankkeessa. Rakentamisen aikaiset haitat ovat verrattavissa normaaliin maanrakentamiseen. Vaikutuksia vesistöihin ei arvioida syntyvän, koska lantalat ovat katettuja ja tiiviitä. Raatoja syntyy vuodessa noin 1 000 kilogrammaa. Hankkeessa kuluu sähköä ja vettä. Kanaloiden pesemisestä syntyvät pesuvedet johdetaan pesuvesikaivoihin ja muita pesuvesiä ei muodostu. Koska tilalla on jo kanalatoimintaa, hajupäästöt eivät laajennushankkeessa lisäännä.

Asian käsittely

Päätös ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamisen tarpeesta on tehty hankkeesta vastaavalta saatujen tietojen, viranomaisten käytössä olevien tietojen sekä ELY-keskuksen käytössä olevan asiantuntijatiedon perusteella.

29.12.2025

Varsinais-Suomen ELY-keskus pyysi asiassa lausuntoa Someron kaupungilta ja sen ympäristönsuojeluviranomaiselta sekä Varsinais-Suomen liitolta. Varsinais-Suomen liitolla ei ollut lausuttavaa asiasta. Asiasta ei saapunut muita lausuntoja tai ilmoituksia määräaikaan, 10.12.2025, mennessä.

ELY-keskuksen ratkaisun perustelut

YVA-lain 3 §:n 1 mom. mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavat hankkeet ja niiden muutokset luetellaan YVA-lain liitteessä 1 (hankeluettelo).

Hankeluettelon 1a kohdan mukaan YVA-menettelyä sovelletaan kanaloihin, joissa kasvatetaan yli 85 000 kananpoikaa tai 60 000 kanaa.

Lisäksi hankeluettelon 12 kohdan mukaan YVA-menettelyä sovelletaan hankeluettelon 1–11 kohdassa tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaaviin hankkeiden muutoksiin. Säännöksen 2 mom. mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 mom. tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 mom. tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Päätettäessä arviointimenettelyn soveltamisesta yksittäistapauksessa on säännöksen 3 mom. mukaan lisäksi otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2.

Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne

Suunniteltu hanke on luonteeltaan munituskanalatoiminnan laajentamista. Hankkeesta vastaavalla on nykyiselle toiminnalleen voimassa oleva ympäristölupa (ESAVI/14043/2024), joka sallii enintään 124 000 munituskanan ja 32 500 nuorikon kasvattamisen.

ELY-keskus on 14.2.2024 antanut päätöksen YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta (VARELY/8056/2023), jossa hankkeen laajentamisesta 59 000 munivalla kanalla yhteensä 124 000 kanan eläinpaikan kanalaksi, ei nähty tarpeelliseksi soveltaa YVA-lain mukaista arviointimenettelyä.

Edellinen laajennushanke on suunniteltu vasta vähän yli vuosi sitten ja sen toteuttaminen on kesken. ELY-keskuksella ei ole siten käytössään

29.12.2025

nykyisen ympäristöluvan mukaisen toiminnan valvontatietoja. Käytännössä toiminta on tällä hetkellä 65 000 eläinpaikan munituskanala. ELY-keskus katsoo, että hankkeita ei tule pilkkoa osiin YVA-menettelyn välttämiseksi.

Nyt suunniteltu laajennus, 31 000 munivaa kanaa, on noin puolet YVA-lain liitteen 1 hankeluettelossa mainitusta rajasta, joka on 60 000 kanaa. ELY-keskus katsoo, että kanalahankkeista, jotka ylittävät YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon rajan, aiheutuu YVA-lain tarkoittamia merkittäviä ympäristövaikutuksia. Nykyinen ympäristöluvan mukainen toiminta eli 124 000 kanaa ja suunniteltu laajennus, 31 000 kanaa, muodostavat yhteensä 155 000 kanan hankkeen, mikä olisi siten noin 2,6-kertainen YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon rajaan verrattuna. Tällä hetkellä toiminta perustuu 65 000 munivaan kanaan, joten hankkeen todellinen laajeneminen on vielä suurempi, kun otetaan huomioon vielä toteuttamattomat 29 500 eläinpaikan kanalat. Lisäys todellisesta nykytilanteesta nyt suunniteltuun laajennukseen on jo 90 000 kanaa.

Toiminnan laajentumisen myötä myös toiminnan ympäristövaikutukset, tässä tapauksessa erityisesti lanta- ja hajupäästöt kasvavat. Tässä hankkeessa korostuu lannan aiheuttama ravinnekuormitus pintavesiin, koska kaikki hankkeessa syntyvä lanta toimitetaan peltolevitykseen. Lannan käsittely- ja peltolevitys voivat lisäksi aiheuttaa hajuvaikutuksia, koska syntyvän lannan määrä nykytoimintaan nähden kasvaa merkittävästi. Nykyiseen 65 000 kanan kanalatoimintaan verrattuna toteuttamattomien sekä suunnitellun laajennushankkeen (yhteensä 90 000 kanaa) ammoniakkipäästöt kasvavat huomattavasti. Hankkeen toiminta on jatkuvaluonteista ja siten myös sen vaikutukset kestävät pitkään ja ne voidaan katsoa pysyviksi hankkeen toiminnan aikana. Hajuvaikutukset ovat todennäköisesti jaksottaisia. ELY-keskus katsoo, että hankkeesta vastaava ei ole YVA-menettelyn soveltamisen tarvetta koskevassa pyynnössä esittänyt sellaisia keinoja, joilla hankkeen todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia esimerkiksi pintavesiin pystyttäisiin tehokkaasti lieventämään.

Pintavedet ja vesienhoito

Laajennettava eläinsuoja sijaitsee Somerolla Paimionjoen vesistöalueella, ja eläinsuojan alueelta vedet laskevat uomia pitkin Hirsjärveen. Hankkeessa on tarkoitus laajentaa toimintaa rakentamalla uusi 31 000 kanan kanala.

Hirsjärvi kuuluu runsasravinteisten järvien pintavesityyppiin ja sen ekologinen tila luokiteltiin tyydyttäväksi vuoden 2019 luokittelussa. Uusi ekologisen tilan luokittelu valmistuu tänä vuonna (2025) ja alustavan arvion mukaan Hirsijärven ekologinen tila on tyydyttävä myös vuosien 2017–2023

29.12.2025

aineiston perusteella. Vesienhoidon tavoitteena on, että vesimuodostumien tila ei heikkene ja niiden ekologinen tila on vähintään hyvä viimeistään vuonna 2027.

Hakemuksen mukaisen toiminnan merkittävimmät pintavesivaikutukset kohdistuvat lannan levityksestä aiheutuviin päästöihin. Hakemuksessa on todettu, että tällä hetkellä peltopinta-alaa on lannanlevitykseen 2 839 ha. Mikäli lannanlevitykseen käytettävät pellot ovat samat kuin nykyisessä ympäristöluvassa esitetyt pellot, sijaitsevat ne Hirsjärven ja Hirsjärveen laskevan Pajulanjoen valuma-alueilla sekä Mättäänojan varrella, joka laskee Painiojärveen. Painiojärven ekologinen tila luokiteltiin vuonna 2019 luokkaan hyvä, mutta sen hyvä tila arvioitiin olevan riskissä heikentyä ilman vesienhoidon toimenpiteitä. Pajulanjoen ekologinen tila oli puolestaan välttävä vuoden 2019 luokittelussa johtuen korkeista ravinnepitoisuuksista. Alustavan arvion mukaan Painiojärven ekologinen tila luokitellaan nyt tyydyttäväksi vuosien 2017–2023 aineiston perusteella ja Pajulanjoen välttäväksi.

Hakemuksessa on esitetty lannanlevitykseen käytettävissä olevien peltojen hehtaarimäärä, mutta hakemuksesta ei selviä onko kaikki lannanlevitykseen suunniteltu peltopinta-ala fosforiasetuksen mukaisesti lannanlevitykseen sopivaa. ELY-keskus huomauttaa, että tilalle on valmistunut tai valmistumassa uuden ympäristöluvan mukaisesti kaksi uutta kanalarakennusta, jotka otetaan käyttöön vuonna 2026. Näiden yhteenlaskettu eläinmäärä on 59 000 kanaa ja nyt esitetään rakennettavaksi uusi 31 000 kanan munituskanala, jolloin yhteenlaskettu eläinmäärän kasvu nykyiseen tilanteeseen on 90 000 kanaa. Vaikka nyt esitetyssä laajennuksessa kanamäärä onkin vain 31 000, niin kokonaisuutena ottaen huomioon myös uudet vuonna 2026 käyttöön otettavat kanalat, laajennus on suuri, samoin syntyvän lannan määrä verrattuna nykyiseen toimintaan. Suomen ympäristökeskuksen VEMALA-malliin pohjautuvan fosforin vaikutuksen arviointityökalun* mukaan jo nykyisillä lannanlevitysmäärillä suunniteltujen lannanlevityspeltojen valuma-alueilla peltojen arvioidut fosforiluvut ovat keskimäärin suurempia kuin satovaste. Toiminnan laajentaminen ja lannan levitys ei saa lisätä vesien ravinnekuormitusta eikä heikentää eläinsuojan ja sen lannan levitykseen käytettävien peltojen valuma-alueilla sijaitsevien vesistöjen ekologista tilaa.

Kun ottaa huomioon kaikki toiminnan laajennukset ja niiden yhteenlaskettu määrä, ei voida pois sulkea mahdollisuutta, että lannan käsittelystä ja levityksestä aiheutuu merkittäviä pintavesivaikutuksia. Lähialueilla on käynnissä myös muita vastaavia laajennushankkeita, joissa vaikutukset kohdistuvat osittain samoille vesistöalueille.

29.12.2025

*Fosforin vaikutuksen työkalu:

<https://www.i2.ymparisto.fi/i2/livestock/index.html>

Alueidenkäyttö, maisema ja kulttuuriympäristö

Hankealueella voimassa oleva kaavataso on yleiskaava. Alueella on voimassa Someron rantaosayleiskaava (2000), jossa kyseessä oleva kiinteistön palsta on osoitettu osittain erillispientalojen alueeksi (A) ja osittain maa- ja metsätalousalueeksi (MT-1). Uusi munituskanala sijoittuisi maa- ja metsätalousalueelle, jota koskevan kaavamääräyksen mukaan ”Alue on tarkoitettu maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Peltoaukeat on pyrittävä säilyttämään viljelykäytössä. Uuden asutuksen sijoittamista avoimelle peltoaukealle tulee välttää ja ohjata se olevan asutuksen yhteyteen, metsäsaarekkeisiin ja peltoaukeiden reunoille.”

Rantaosayleiskaavan rakennuspaikkaa ja rakentamista koskevien määräysten mukaan ”Rakennusten ja rakenteiden tulee sopeutua malliltaan, materiaaleiltaan, mittasuhteiltaan ja värityksen puolesta luonnonmaisemaan sekä rakennettuun kulttuuriympäristöön.” Hankealue sijaitsee Salon seudun maakuntakaavassa osoitetulla maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella (kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta tärkeä alue) Someron - Somerniemen Pitkäjärven ja Härkätien kulttuurimaisemat, jota koskevan maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaan ”Maisema-arvojen tulee olla lähtökohtana alueelle laadittaville suunnitelmille ja toimenpiteille. Rakentamisen tulee kohdistua aukeamien reunoille olemassa olevaan rakenteeseen tukeutuen. Suunnittelu- ja rakentamistoimenpitein tulee edistää peltujen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä.”

Alueella ei ole asemakaavaa. Lähimmät naapurikiinteistöjen asuinrakennukset sijaitsevat reilun 150 metrin etäisyydellä uudesta munituskanalasta luoteeseen ja noin 400 metrin etäisyydellä kaakossa. Hirsjärven rannalla noin 500 metrin etäisyydellä lounaaseen sijaitsee useita vapaa-ajan asuinrakennuksia.

Uuden rakentamisen aiheuttamia maisemavaikutuksia pystytään lieventämään, kun rakentamislupavaiheessa kiinnitetään maakunnallisesti arvokkaalla maisema-alueella sijaitsevan hankkeen osalta huomiota esimerkiksi uuden munituskanalan materiaalivalintoihin ja väritykseen. Uuden munituskanalan sijoittaminen olemassa olevien tuotantorakennusten yhteyteen on myös omiaan lieventämään maisemavaikutuksia.

Hankkeesta vastaavan on sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeen alueidenkäytöllisistä vaikutuksista. Hankkeen vaikutusten selvittämisen laajuudesta päättää tarvittaessa Pöytyän kunta

29.12.2025

alueidenkäyttölain (132/1999) ja rakentamislain (751/2023) mukaisissa menettelyissä, ja pyytää tarvittavat lausunnot Lupa- ja valvontavirastolta kaava- ja lupa-asioihin.

Luonnon monimuotoisuus

Hankkeen vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen aiheutuvat pääasiassa lannanlevityksen aiheuttamina vesistövaikutuksina ja peltoalan pienenemisenä, jolloin mahdolliset kanala-alueeksi muuttuvalla alueella pesineet peltopesijät joutuvat siirtymään toisaalle. Kriittinen tekijä ympäristövaikutusten tapauksessa vaikuttaisi olevan pintavesivaikutus, joka toki välillisesti myös monimuotoisuuteen vaikuttava tekijä.

Yhteenveto

Kauriskallio Oy:n munituskanalatoiminta käsittää tällä hetkellä 65 000 kanaa sekä 32 500 nuorikkoa. Kanalatoiminnalla on vuonna 2024 myönnetty voimassa oleva ympäristölupa yhteensä 124 000 munivalle kanalle ja 32 500 nuorikolle. Nykyisen ympäristöluvan mukaista 59 000 munivan kanan laajennusta ei ole kuitenkaan vielä toteutettu. Nyt hankkeesta vastaava suunnittelee ympäristöluvan mukaisen munituskanalatoimintansa laajentamista vielä 31 000 kanalla. Kun otetaan huomioon ympäristöluvan mukainen vielä toteuttamaton laajennus, muutos nykytilanteeseen, 65 000 kanaan, on yhteensä 90 000 kanaa. Kokonaisuudessaan munituskanala muodostaa 155 000 kanan hankkeen, joka ylittää YVA-lain liitteen hankeluettelon 1 hankerajan noin 2,6-kertaisesti.

ELY-keskus katsoo, että hankkeen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset kohdistuvat etenkin lannan peltolevityksen aiheuttamasta ravinnekuormituksesta pintavesiin. Kaikki lanta suunnitellaan levitettäväksi pelloille ja ELY-keskuksen arvion mukaan lannanlevityspeltojen fosforiluvut ovat jo nykytilanteessa suurempia kuin satovaste. Lisäksi laajennushankkeessa kasvavat ainakin haju- sekä ammoniakkipäästöt. ELY-keskuksella ei ole käytössä nykyisen ympäristöluvan mukaisen toiminnan valvontatietoja, koska laajennuksia ei ole vielä toteutettu.

Tehdessään päätöstä yksittäistapauksessa, ELY-keskus arvioi aina hanketta ja sen ympäristövaikutuksia kokonaisuutena ja hanketta ei tule pilkkoa osiin YVA-menettelyn välttämiseksi. Mikäli hanke muuttuu, arvioidaan YVA-menettelyn tarve uudelleen, kuten tässä tapauksessa. Hanke kokonaisuudessaan ylittää YVA-lain liitteen 1 hankeluettelon rajan ja lisäksi sen arvioidaan ennalta aiheuttavan todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia pintavesiin sekä hajuvaikutuksia. Kun hanketta tarkastellaan kokonaisuutena ja otetaan huomioon hankekokonaisuus, joka koostuu

29.12.2025

sekä suunnitellusta että vielä toteuttamattomasta laajennuksesta, ELY-keskus katsoo, että hankkeessa syntyy YVA-lain liitteen 1 hankeluetteloon rinnasteisia todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia ja kynnys YVA-menettelyn soveltamisen tarpeesta ylittyy.

Sovelletut säädökset

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 ja 2 §

Muutoksenhaku

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaavalla on oikeus hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

YVA-lain 37 §:n 2 mom. nojalla päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta lupapäätöksestä valitetaan.

Päätöksestä tiedottaminen

Tämä päätös lähetetään saantitodistuksella hankkeesta vastaavalle. Varsinais-Suomen ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus on nähtävillä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi ja 1.1.2026 lähtien Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla www.lvv.fi/ajankohtaista/kuulutukset-ja-yleistiedoksiannot Ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan hankealueen kaupungin verkkosivuilla.

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa [YVA-päätökset - Varsinais-Suomi ja Satakunta](#) "Eläintenpito" -luokan päätöksissä.

Päätös lähetetään sähköisesti tiedoksi lausunnonantajille.

29.12.2025

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Sanna Mäkeläinen ja ratkaissut johtava asiantuntija Asta Asikainen.

Liitteet

Liite 1 Hankealueen sijainti
Liite 2 Valitusosoitus

Jakelu

Kauriskallio Oy

Tiedoksi

Someron kaupunki
Varsinais-Suomen liitto
Etelä-Suomen aluehallintovirasto

29.12.2025

Liite 1 Hankealueen sijainti

Kauriskallio Oy:n suunnitteleman munituskanalan laajennushankkeen sijainti. Uusi suunniteltu kanala on merkitty karttaan valkoisella. Lähde: Kauriskallio Oy, munituskanalan laajennushankkeen YVA-menettelyn soveltamisen tarvetta koskeva pyyntö (2.11.2025).

Liite 2 Valitusosoitus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla kirjallisesti Turun hallinto-oikeuteen.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään.

Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, sen katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta näytetä. Viranomaisen katsotaan kuitenkin saaneen tiedon kirjeen saapumispäivänä.

Jos tiedoksianto toimitetaan todisteellisesti saantitodistusta tai tiedoksiantotodistusta vastaan taikka haastetiedoksiantona, käy tiedoksianto aika ilmi saantitodistuksesta tai muusta kirjallisesta todistuksesta. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Jos tiedoksianto toimitetaan yleistiedoksiantona, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä yleistiedoksiannon julkaisemisajankohdasta.

Jos päätös on annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella, katsotaan tiedoksiannon tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisesta.

Sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi

29.12.2025

- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta voidaan periä asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tuomioistuinmaksulaki

(1455/2015): <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla annettu oikeusministeriön asetus (1020/2024) maksujen tarkistuksesta on tullut voimaan 1.1.2025. Asetuksen 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on tällä hetkellä 310 euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.html>

Toimittaminen

Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituskirjelmän voi toimittaa myös Turun hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Turun hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2–4, 20100 Turku

Postiosoite: Turun hallinto-oikeus, PL 32, 20101 Turku

Sähköposti: turku.hao@oikeus.fi

Vaihde: 029 56 42400

Kirjaamo: 029 56 42410

Faksi: 029 56 42414

Aukioloaika: ma-pe klo 8.00–16.15

Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tämä asiakirja VARELY/7294/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/7294/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Asikainen Asta 29.12.2025 12:36

Esittelijä Mäkeläinen Sanna 29.12.2025 12:31